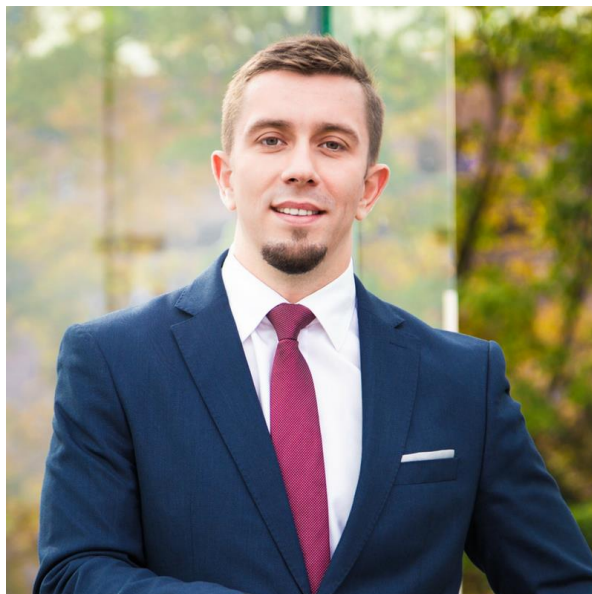

**PRYWATNY AKT OSKARŻENIA
TWÓJ SPOSÓB NA SPRAWIEDLIWOŚĆ - CZYLI KRÓTKI PRZEWODNIK
DLA POKRZYWDZONYCH I OSKARŻYCIELI PRYWATNYCH**

**KLISZ I WSPÓLNICY
KANCELARIA ADWOKATÓW
I RADCÓW PRAWNYCH**

Wrocław 2017r.

Nazywam się Iwo Klisz i jestem adwokatem we Wrocławiu.

W swojej praktyce często spotykam się z przestępstwami, które ścigane są jedynie w trybie prywatno-skargowym. Przestępstw takie nie są ścigane z urzędu, a jedynie od determinacji pokrzywdzonego zależy czy sprawca zostanie ukarany.

Pokrzywdzony działać musi jako oskarżyciel prywatny przyjmując niejako rolę prokuratora. Niniejsza publikacja przygotowana przeze mnie i przez mój zespół jest krótkim przewodnikiem po postępowaniu prywatnoskargowym. Dowiesz się z niej kiedy warto wnieść prywatny akt oskarżenia, ile to kosztuje i odnośnie jakich przestępstw jest to możliwe. Opowiem Ci także jak wygląda przebieg postępowania i czy warto mieć w tym postępowaniu profesjonalnego pełnomocnika – adwokata. Szczegółowe informacje znajdziesz również na moim blogu <http://sprawy-karne.biz.pl/>

Udanej lektury!

PRZESTĘPSTWA PRYWATNOSKARGOWE

Nie o wszystkich przestępstwach mówią media. Nie wszystkie przestępstwa muszą być spektakularne. Są takie przestępstwa, które można określić jako „ciche”, o których się nie mówi. Przestępstwa, z którymi każdy może się spotkać, które ranią wiele osób. Ku zaskoczeniu pokrzywdzonych Policja w tych sprawach nie podejmuje żadnych czynności. Zniechęceni pokrzywdzeni często nie znają swoich praw i nic z tymi sprawami nie robią.

Opowiadam Ci teraz o przestępstwach z oskarżenia prywatnego. Jest ich w kodeksie karnym zaledwie kilka. Na swoim blogu opowiadam dokładnie o wszystkich wymienionych niżej przestępstwach, w szczególności o tym co należy do ich znamion. Do przestępstw prywatnoskargowych zaliczamy:

I. Zniesławienie stypizowane w art. 212 Kodeksu Karnego:

§ 1. Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego.

II. Znieważenie stypizowane w art. 216 Kodeksu Karnego

§ 1. Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła,

podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. Jeżeli zniewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub zniewagą wzajemną, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.

§ 4. W razie skazania za przestępstwo określone w § 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.

§ 5. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

III. Naruszenia nietykalności cielesnej stypizowane w art. 217 Kodeksu Karnego

§ 1. Kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 2. Jeżeli naruszenie nietykalności wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.

§ 3. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

IV. Naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni stypizowane w art. 157 § 2 k.k. Kodeksu Karnego.

§ 2. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Jak widzisz przestępstwa te nie mają charakteru ciężkiego, dlatego też ustawodawca uznał, iż nie ma potrzeby angażowania w ich zapobieganie organów ścigania. Jednakże dla Ciebie, skutki takich przestępstw mogą być bolesne. Wyobraźmy sobie przecież sytuację, gdy ubiegasz się o stanowisko w

zarządzie spółdzielni mieszkaniowej, a Twoi przeciwnicy rozprowadają nieprawdziwe i krzywdzące informacje o Tobie. Wypełniają tym samym znamiona **przestępstwa** zniesławienia i jeżeli wykażesz się odpowiednią determinacją zostaną za to ukarani.

JAK WSZCZĄĆ POSTĘPOWANIE PRYWATNOSKARGOWE?

Przepisy procedury karnej przewidują dwa sposoby na wszczęcie postępowania z oskarżenia prywatnego. Po pierwsze możesz zgłosić ustną lub pisemną skargę w najbliższej dla Ciebie jednostce Policji. Policja ma obowiązek przyjęcia takiej skargi i sporządzenia protokołu, a następnie Policja przekaze skargę do właściwego Sądu karnego. W razie potrzeby Policja ma obowiązek zabezpieczyć wskazane przez Ciebie dowody, np.: ustalić tożsamość sprawców, ustalić dane świadków czy przesłuchać świadka, którego przesłuchanie później nie będzie możliwe.

Drugim sposobem, w mojej ocenie wygodniejszym i pewniejszym, jest sporządzenie pisemnego prywatnego aktu oskarżenia i wniesienie go bezpośrednio do Sądu. Możesz taki akt sporządzić sam lub zlecić sprawę

adwokatowi, który bez problemu będzie w stanie taki akt oskarżenia napisać. Na moim blogu znajdziesz wzór prywatnego aktu oskarżenia.

Prywatny akt oskarżenia musi spełniać ogólne wymogi stawiane wszystkim pismom procesowym. Oznacza to, że musi on zawierać:

- I. **Oznaczenie organu, do którego jest skierowane, oraz sprawy, której dotyczy.** Musisz zatem oznaczyć Sąd, do którego wnosisz akt oskarżenia. Przykładowo, w górnej części pisma musisz wpisać: Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia II Wydział Karny.
- II. **Oznaczenie oraz adres wnoszącego pismo.** Nie jest dopuszczalne złożenie anonimowego aktu oskarżenia. Musisz podać także adres, żeby Sąd mógł Cię wezwać na rozprawę. Na wskazany przez Ciebie adres będą kierowane wszystkie pisma procesowe z Sądu.
- III. **Treść wniosku lub oświadczenia, w miarę potrzeby z uzasadnieniem.** Musisz zatem opisać kogo i o co oskarżasz. Opisać sytuację faktyczną, kiedy i gdzie doszło do zdarzenia. Na czym polegało zdarzenie. Kto był świadkiem zdarzenia oraz jakie inne dowody chciałbyś przedstawić na poparcie swojego stanowiska. Prywatny akt oskarżenia, wnoszony zwykle przez osobę, która nie jest prawnikiem, może ograniczyć się do dokładnego oznaczenia osoby oskarżonego (imię, nazwisko, adres, imiona rodziców, PESEL – o ile dane te są Tobie znane), zarzucanego mu czynu (np.: zniesławienia) oraz wskazania dowodów, na których opiera się oskarżenie.
- IV. **Datę i podpis składającego pismo.** Każde pismo musi zostać przez Ciebie podpisane własnoręcznie. Za osobę, która nie może się podpisać, pismo podpisuje osoba przez nią upoważniona, ze wskazaniem przyczyny złożenia swego podpisu.
- V. **Dowód uiszczenia opłaty sądowej.** Wniesienie prywatnego aktu oskarżenia wymaga wniesienia zryczałtowanej opłaty w wysokości 300,00 zł. Opłatę wnosi się na konto bankowego tego wydziału sądu, do którego wnosisz prywatny akt oskarżenia. Wykaz numerów kont bankowych znajduje się na stronie internetowej każdego sądu. Do prywatnego aktu oskarżenia należy załączyć dowód uiszczenia opłaty tj.: potwierdzenia dokonania przelewu lub blankietu opłaty. Opłatę możesz wykonać

również w formie znaków opłaty sądowej, które możesz kupić w kasie sądu. Takie znaki musisz nakleić na prywatny akt oskarżenia.

Po jego wniesieniu, prywatny akt oskarżenia jest badany przez Prezesa właściwego Sądu w zakresie spełniania przez niego wymienionych wyżej warunków formalnych. Jeżeli akt oskarżenia zawiera braki formalne lub nie został opłacony, zostaniesz wezwany do usunięcia wskazanego braku w terminie 7 dni. Przykładowo: dostaniesz pismo z Sądu z wezwaniem do uzupełnienia braku formalnego pisma poprzez wniesienie od niego opłaty w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.

W razie uzupełnienia braku w terminie, pismo wywołuje skutki od dnia jego wniesienia. Ma to ogromne znaczenie ze względu na przedawnienie karalności. Karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje bowiem z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia. Skuteczne wniesienie prywatnego aktu oskarżenia przed upływem terminu przedawnienia powoduje przedłużenie przedawnienia karalności co zwiększa szanse na ukaranie sprawcy.

Pamiętaj! Sąd może Cię wezwać jedynie do uzupełnienia elementów formalnych pisma. Na tę kwestię zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w Tarnowie w postanowieniu z dnia 2 sierpnia 2005r. sygn. akt II Kz 157/05: „*Wzywanie oskarżyciela prywatnego (art. 120 k.p.k.) do wskazania innych elementów skargi niż określone*

w art. 487 k.p.k. (na przykład do podania kwalifikacji prawnej zarzuconego czynu, do podania miejsca pobytu oskarżonego), narusza gwarantowaną przez Państwo dostępność do wymiaru sprawiedliwości”.

CZY SKORZYSTAĆ Z POMOCY ADWOKATA?

Wielu moich klientów nim do mnie trafi zadaje sobie właśnie to pytanie. Czy skorzystać z pomocy adwokata? Przecież będę musiał mu zapłacić. Cóż, nikt Cię nie zmusza. Prywatny akt oskarżenia możesz sporządzić samemu. Wystarczy, że spełnisz wszystkie skazane wyżej wymogi formalne i podpiszesz pismo. Możesz także samemu piec chleb, a jednak zapewne kupujesz go w piekarni. O to dlaczego, choć nie jest to obowiązkowe, po prostu warto zlecić sporządzenie prywatnego aktu oskarżenia oraz prowadzenie całej sprawy adwokatowi:

- I. Tak jak piekarz zajmuje się wypiekaniem chleba, tak adwokat zajmuje się sporządzeniem pism procesowych i reprezentowaniem klientów przed sądem. Po prostu się na tym zna. Zlecając sprawę adwokatowi wiesz, że akt oskarżenia spełni wymogi formalne, będzie wniesiony do właściwego Sądu i odpowiednio uzasadniony. Ciebie kosztować to będzie zatem mniej straconego czasu i nerwów.
- II. Adwokat przyjmując sprawę ocenia ją „na zimno”. Obiektywnie. Pomoże Ci ocenić szanse wygrania sprawy oraz dowody jakimi dysponujesz. Dzięki temu możesz zaoszczędzić czas i pieniądze. Być może nie ma podstaw do wniesienia oskarżenia i z góry skazujesz się na przegraną sprawę. Może powinieneś poszukać lepszych dowodów. Adwokat jest od tego by to sprawdzić na samym początku.
- III. Adwokat może Cię reprezentować w toku całego procesu karnego. Będzie dbać o Twoje interesy i na bieżąco reagować na wszystkie sytuacje, które mogą w toku procesu wyniknąć. Proces przed Sądem regulowany jest skomplikowanymi przepisami, których brak znajomości może spowodować, że nie osiągniesz zamierzonego celu. Wielu klientów odczuwa duży stres w trakcie wystąpień przed sądem.

Sam sąd będzie pomagać tylko i wyłącznie w takim zakresie w jakim jest to niezbędne i nic poza tym. Bez adwokata na Sali sądowej będziesz sam.

- IV. Adwokat będzie pilnował, aby przeprowadzone zostały wszystkie korzystne dla Ciebie dowody. Przypilnuje aby z pośpiechu czy wygody niczego nie pominięto. Przedstawi Twoją wersję zdarzeń w możliwie najkorzystniejszy sposób i postara się, aby cel jaki chcesz osiągnąć został spełniony.
- V. Samo skazanie nie jest równoznaczne z zakończeniem postępowania. Musisz mieć świadomość, że postępowanie może toczyć się jeszcze przed sądem II Instancji. Co więcej, czy wiesz w jaki sposób dochodzić od skazanego obowiązku naprawienia szkody? Czy wiesz, że na wyrok karny również można zdobyć klauzulę wykonalności? Wyrok karny może być tytułem egzekucyjnym. Wiesz o czym mówię? We wszystkich tych detalach adwokat się świetnie orientuje.
- VI. Wreszcie jeżeli wygrasz sprawę, Sąd zasądzi od oskarżonego zwrot kosztów postępowania, a zatem wydatek na adwokata w dużej części Ci się zwróci.
- VII. Jeżeli nie stać Cię na adwokata z wyboru, możesz wnieść o przyznanie Ci pełnomocnika z urzędu. Wtedy to Skarb Państwa pokryje koszt jego wynagrodzenia, a ty będziesz należycie reprezentowany. Wbrew jedynie obiegowej opinii adwokaci bardzo poważnie podchodzą do każdej sprawy przyznanej im z urzędu. Nie musisz się bać o jakość świadczonych usług.

Jeżeli nie przekonałem Cię do zatrudnienia adwokata do swojej sprawy, przeczytaj przynajmniej tę publikację do końca oraz zapoznaj się ze wpisami na moim blogu. Znajdziesz tam minimum niezbędnych informacji.

POSIEDZENIE POJEDNAWCZE, MEDIACJA I UGODA SĄDOWA

Gdy akt oskarżenia trafi do Sądu ten zbada, czy zachowane zostały wszystkie warunki formalne. Jeżeli akt oskarżenia spełnia wszystkie warunki formalne oraz został należycie opłacony wyznaczone zostanie **posiedzenie pojednawcze, które prowadzi Sąd lub referendarz sądowy**. Jest to bardzo ważne posiedzenie, na które jako oskarżyciel masz obowiązek się stawić, nawet jeżeli nie oczekujesz pojednania się ze sprawcą.

Zapamiętaj! Jeżeli oskarżyciel prywatny nieusprawiedliwienie nie stawi się na posiedzenie pojednawcze Sąd uzna, że **odstąpił on od oskarżenia i umorzy postępowanie**.

Na posiedzeniu pojednawczym Sąd będzie zachęcał Ciebie i oskarżonego do pojednania. Pojednanie to sposób na szybkie zakończenie postępowania i osiągnięcie ważnych dla Ciebie celów. Zastanów się po co wnosisz prywatny akt oskarżenia. Czy zależy Ci na tym, żeby sprawca został ukarany? Czy może bardziej chciałbyś **usłyszeć przepraszam oraz uzyskać naprawienie szkody lub krzywdy?** Jeżeli od skazania sprawcy, bardziej zależy Ci na tym aby naprawił on szkodę oraz przeprosił Cię za wyrządzoną krzywdę, masz szansę załatwić to już na pierwszym posiedzeniu. Wszystko zależy od was. Warto rozmawiać.

Za zgodą oskarżyciela i oskarżonego Sąd może skierować was do **mediacji**. Warto skorzystać z tej możliwości jeżeli widzicie szansę na pojednanie jednak nie potraficie do tego doprowadzić samemu i potrzebny wam bezstronny mediator. Jeżeli choć jedna ze stron nie wyrazi zgody na mediację, jej przeprowadzenie nie będzie możliwe.

Z posiedzenia pojednawczego sporządzony zostanie protokół. W protokole posiedzenia pojednawczego należy w szczególności zaznaczyć stanowisko stron wobec wezwania do pojednania oraz wyniki przeprowadzonego posiedzenia pojednawczego. Jeżeli strony znajdą sposób na pojednanie, Sąd umorzy

postępowanie. Dopuszczalne jest zawarcie **ugody przed sądem**, której przedmiotem są roszczenia wychodzące poza zakres oskarżenia.

W toku posiedzenia pojednawczego lub w wyniku mediacji dopuszczalne jest pojednanie się obejmujące również inne sprawy z oskarżenia prywatnego, toczące się pomiędzy tymi samymi stronami. **Oznacza to, że możecie na jednym posiedzeniu rozwiązać wszystkie wasze konflikty.**

Jeżeli nie uda się wam pojednać Sąd skieruje sprawę na rozprawę główną.

ROZPRAWA GŁÓWNA

Rozprawę główną rozpoczyna wywołanie sprawy. Protokolant sądowy wyjdzie przed salę rozpraw i obwieści czego sprawa dotyczy. Wtedy wszyscy zainteresowani wchodzi na salę rozpraw i siadają we właściwe miejsca. Co zasady oskarżyciel prywatny siada przy ławie po prawej ręce sądu. Sąd zbada obecność i sprawdzi kto się stawił i czy stawili się wszyscy wezwani na rozprawę.

Następnie następuje otwarcie przewodu sądowego czyli odczytanie aktu oskarżenia. Akt oskarżenia odczytuje oskarżyciel prywatny czyli Ty – chyba, że ustanowiłeś w sprawie zawodowego pełnomocnika, adwokata, który odczyta akt oskarżenia za Ciebie.

Uwaga! Do czasu otwarcia przewodu sądowego oskarżony może wnieść przeciwko Tobie oskarżenie wzajemne – czyli oskarżyć Cię o inny czyn ścigany z oskarżenia prywatnego, który pozostaje w związku z popełnionym przez niego przestępstwem. Może np.: zarzucić Ci, że Ty również naruszyłeś jego nietykalność cielesną. W takim wypadku sprawa zostanie rozpoznana łącznie razem z Twoją, a Ty korzystasz równocześnie z praw oskarżyciela i oskarżonego.

Po odczytaniu aktu oskarżenia Sąd zapyta oskarżonego czy ten się do popełnienia czynu przyznaje i czy chce składać wyjaśnienia. Przeprowadzone zostanie postępowanie dowodowe, w którym Sąd powinien przeprowadzić wszystkie zawnioskowane przez Ciebie dowody np.: przesłuchać świadków. Być może potrzeba będzie więcej niż jednej rozprawy do przeprowadzenia całości dowodów. Gdy przeprowadzony zostanie ostatni dowód sąd zapyta was czy są

jeszcze jakieś wnioski dowodowe, a jeżeli nie to zamknie przewód sądowy i udzieli głosu stronom.

Zapamiętaj! To oskarżyciel (a nie sąd) musi udowodnić winę oskarżonemu. Oznacza to, że musisz powołać i przeprowadzić dowody, z których jednoznacznie będzie wynikać, iż oskarżony jest winy zarzucanemu mu czynowi. Jeżeli wina nie zostanie przez Ciebie udowodniona to oskarżony zostanie uniewinniony.

Głos stron to etap postępowania kiedy możesz swobodnie wypowiedzieć się w temacie postępowania i je podsumować. Wygłaszasz wtedy **mowę końcową i wnosisz o wymierzenie kary oskarżonemu**. Możesz wskazać konkretnie o jaką karę Ci chodzi albo powiedzieć, że chcesz sprawiedliwej kary. Po głosach stron sąd uda się na naradę i ogłosi wyrok.

Jeżeli nie jesteś zadowolony z wyroku po jego ogłoszeniu masz 7 dni na złożenie wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie Ci wyroku wraz z uzasadnieniem. Po otrzymaniu uzasadnienia masz 14 dni na wniesienie apelacji.

Dużo tego? A pamiętasz jak pisałem, że skorzystanie z pomocy adwokata odciąży Cię od myślenia i pamiętania o wszystkich tych kwestiach? Warto mieć na rozprawie obok siebie adwokata, który orientuje się w przepisach procedury karnej.

MOŻLIWOŚĆ ODSTĄPIENIA OD OSKARŻENIA

Oskarżyciel prywatny jest tzw. dysponentem skargi. Oznacza to, iż ma on prawo od skargi odstąpić i zakończyć postępowanie bez wydania wyroku. Może się tak zdarzyć gdy poza rozprawą uda się pojednać ze sprawcą i nie ma już potrzeby

jego ukarania. Nie bez znaczenia jest czas odstąpienia od oskarżenia prywatnego. Rozważyć należy trzy przypadki:

- I. Pierwszy, gdy oskarżyciel prywatny odstępuje od oskarżenia prywatnego **przed odczytaniem aktu oskarżenia** na pierwszej rozprawie głównej. Moment odczytania aktu oskarżenia to tzw. rozpoczęcie przewodu sądowego. Jeżeli odstąpisz od oskarżenia przed rozpoczęciem przewodu sądowego to Sąd umorzy postępowanie. W tym wypadku nie jest wymagana zgoda oskarżonego. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w Wyroku z dnia 24 stycznia 2013r. I KZP 20/12: „Oskarżyciel prywatny może cofnąć złożone przed rozpoczęciem przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej oświadczenie o odstąpieniu od oskarżenia. Ma na to czas jednak tylko do chwili wydania przez sąd postanowienia o umorzeniu postępowania. Przemawia za tym prawo do wpływania na przebieg i wynik procesu”.

- II. Drugi przypadek ma miejsce, gdy oskarżyciel prywatny odstępuje od skargi po rozpoczęciu przewodu sądowego, a przed zakończeniem postępowania. Odstąpienie może nastąpić w każdym czasie, w dowolnej formie (ustnej do protokołu lub pisemnej), aż do prawomocnego zakończenia sprawy. **Uwaga:** Sąd umorzy postępowanie jedynie za zgodą oskarżonego. W niektórych przypadkach oskarżonemu może zależeć na dalszym prowadzeniu procesu i nie wyrazi on zgody na umorzenie. Zauważ, że najczęstszymi sprawami prywatnoskargowymi są sprawy o zniesławienie i znieważenie. W takich sprawach każda strona jest przekonana o swoich „prawdach” i gotowa jest bronić swojego stanowiska.

- III. Jest jeszcze jeden przypadek odstąpienia, o którym musisz wiedzieć. Jest to tzw. dorozumiane odstąpienie od oskarżenia związane z niestawiennictwem na rozprawie. Niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na rozprawie głównej bez usprawiedliwionych powodów uważa się za odstąpienie od oskarżenia. Co więcej, ma to miejsce w każdej fazie prowadzenia sprawy. Oskarżyciel lub

jego pełnomocnik zawsze muszą się stawić na rozprawę! Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2008r. I KZP 19/08: „Niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na rozprawie głównej **bez usprawiedliwienia**, w każdej fazie jej prowadzenia, powoduje umorzenie postępowania na podstawie art. 496 § 3 i § 1 KPK, przy czym, jeżeli niestawiennictwo takie ma miejsce po rozpoczęciu przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej, warunkiem umorzenia jest wyrażenie zgody przez oskarżonego - art. 496 § 2 KPK”.

KOSZTY POSTĘPOWANIA PRYWATNOSKARGOWEGO

Ostatnią rzeczą, którą chciałby Ci wyjaśnić są koszty postępowania prywatnoskargowego. Poniżej wyjaśnię Ci jakie to są koszty i w jaki sposób są ustalane oraz kto je pokrywa. To bardzo ważne informacje.

- I. Oskarżyciel prywatny musi uiścić opłatę równą zryczałtowanej równowartości wydatków. Opłata tak składana jest wraz ze wniesieniem prywatnego aktu oskarżenia. Wysokość zryczałtowanej równowartości wydatków w sprawach z oskarżenia prywatnego wynosi obecnie 300 zł. Pieniądze należy wpłacić w kasie sądu lub na jego rachunek bankowy, a do prywatnego aktu oskarżenia dołączyć dowód uiszczenia opłaty.
- II. Możesz zostać zwolniony z konieczności wniesienia opłaty. Sąd lub referendarz sądowy zwalnia osobę w całości lub w części od wyłożenia kosztów podlegających uiszczeniu przy wnoszeniu pisma procesowego, jeżeli wykazała ona, że ze względu na jej sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów wyłożenie ich byłoby zbyt uciążliwe. Musisz wraz z prywatnym aktem oskarżenia złożyć wniosek o zwolnienie Cię od kosztów sądowych oraz przedłożyć oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Formularz takiego oświadczenia możesz znaleźć na stronie sądu.

- III. W postępowaniu z oskarżenia prywatnego w razie pojednania się stron przed wszczęciem przewodu sądowego, warunkowego umorzenia postępowania, umorzenia postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy lub znikomej społecznej szkodliwości czynu albo z powodu stwierdzenia w zarzucanym czynie znamion przestępstwa ściganego z urzędu, zmiany trybu ścigania z powodu przyłączenia się prokuratora do postępowania wszczętego przez oskarżyciela prywatnego i zakończenia tego postępowania w trybie publicznoskargowym - prezes sądu lub referendarz sądowy zarządza zwrot uiszczonych przez oskarżyciela prywatnego zryczałtowanych wydatków w całości, a w połowie - w razie pojednania się stron po rozpoczęciu przewodu sądowego.
- IV. Jeżeli wygrasz sprawę, a Sąd skáže oskarżonego, sąd zasądza na Twoją rzecz poniesione przez Ciebie niego koszty procesu. Podobnie w przypadku warunkowego umorzenia postępowania lub umorzenia postępowania ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Takie koszty zwrócić Ci musi oskarżony.
- V. W razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia postępowania (z wyjątkiem umorzenia ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu) koszty procesu ponosi oskarżyciel prywatny (od 60 do 240 zł). Jeżeli przegrasz sprawę będziesz musiał zwrócić również oskarżonemu poniesione przez niego koszty.
- VI. W sprawach z oskarżenia prywatnego, w razie odstąpienia od wymierzenia kary z powodu wzajemności krzywd lub wyzywającego zachowania się oskarżyciela prywatnego, jak również biorąc pod uwagę liczbę i rodzaj zarzutów, od których oskarżony został uniewinniony, sąd może obciążyć oskarżonego poniesionymi przez oskarżyciela kosztami procesu tylko częściowo.
- VII. W razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez Ciebie jako oskarżyciela prywatnego sąd wymierza Ci za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości od 60 do 240 zł.

Jak widzisz postępowanie prywatnoskargowe nie jest wcale drogim postępowaniem. Na poniesienie kosztów postępowania jesteś narażony jedynie wtedy gdy nie jesteś w stanie udowodnić winy oskarżonemu (dlatego warto się zastanowić przed wniesieniem sprawy czy dysponujemy odpowiednimi dowodami) lub gdy postępowanie zostanie umorzone z Twojej winy (bo nie stawiałeś się na posiedzenie pojednawcze oraz na rozprawę główną bez usprawiedliwienia).

ZAKOŃCZENIE

Przewodnik ten ma na celu przedstawienie Ci najpotrzebniejszych informacji dotyczących postępowania prywatnoskargowego. Mam nadzieję, że lektura była dla Ciebie interesująca. Jeżeli chcesz wiedzieć więcej zajrzyj na mojego bloga <http://sprawy-karne.biz.pl/> Zachęcam Cię żebyś czytał go regularnie lub zostawił komentarz.

Niebawem ukażą się również inne przewodniki opisujące prawa oskarżonego, podejrzanego, pokrzywdzonego oraz świadka.

Jeśli masz do nas jakieś pytania czy wątpliwości zapraszamy do kontaktu.

PRZYGOTOWALI:

Iwo Klisz
adwokat
tel. 695 560 425
e-mail: i.klisz@adwokat-wroclaw.biz.pl

Eryk Trybuliński
aplikant adwokacki
tel. 71 740 50 00
e-mail: e.trybulinski@adwokat-wroclaw.biz.pl